

ההרגל מאבד את הלהט וההתלהבות

ועד היכן הדברים מגיעים - ממשיך הגר"ח שמואלביץ, המדר"ר בבראשית (יז, ז) מביא דבר נורא, מטרונה אחת שאלה את ר' יוסי למה בגניבה? - דהיינו למה אישה נבראה מצלע האדם שלא בידעתו וכו', אמר לה בתחילה בראה לו וראה אותה וכו' - זה לא היה משאיר לו טעם טוב - אם זה היה בידעתו... אמרה לו מוספת אני על דבריך, אמורה הייתי להנשא לאחי אמי ועיי שגדלתי עמו בבית נתכערת בי בעיניו והלך ונשא לו אשה אחרת ואינה נאה כמוני.

זאת אומרת שגם בטבע הגשמי ההרגל מאבד את הטעם ונשיאת חן יופי אם אתה מתרגל בזה אתה מאבד את הטעם שבוה - הוא העדיף אחת פחות נאה מזו שהוא כבר התרגל בה.

וזהו הפסוק במשלי (כה, יז) "הקר רגליך מבית רעידן פן ישבעך ושנאך". וכך גם מבואר בגמ' בנדה (סא, ב) שאיסור נדה לבעלה זה בכדי שיהיה כל פעם כמשהו חדש.

והפסוק הידוע בישיעה (כט, יג) 'יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחוק ממני ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה', 'מלומדה' זה אחד האויבים הכי גדולים, מלומדה - מאבד את המחשבה, מלומדה - מאבד את הלהט וההתלהבות, מלומדה - מאבד את כל הרגש והלב שבכל דבר טוב, הכל הופך להיות מאליו, הכל נכנס לשיגרה ועיי כך חלילה - וליבו רחוק ממני היי.

ההרגל מאבד את המחשבה

"אל תשמחי אויבתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחושך הי אור ליי" (מיכה ז, כ) אחז"ל אלמלא נפלתי לא קמתי, אלמלא בחושך לא היה הי אור לי, אומר הגר"ח בן אדם מרוב ההרגל הוא לא שם לב שיש אור, הוא רגיל לזה, הוא קם בבוקר הוא רואה אור... שוכחים את הטובה שהקב"ה עושה לנו שיש לנו אור - מתי מתחילים לקלוט את זה? כשיש חושך! פעם אחת יש הפסקת חשמל ואז מבינים שיש במתנת האור משהו גדול.

אדם בריא לא שם לב שהוא בריא, מתי כן שמים לב? כשאדם פתאום חולה, פתאום מתחילים צרות אה... איזה חסד הי שאנו בריאים... היום כשיגידו לאדם שאין לו קורונה הוא פתאום מתחיל להודות 'נשמת' וכו'. ההרגל עושה לנו חושך בתוך האור.

אילו פינו מלא שירה כים ולשונו רינה וכו' על אחת מאלף אלפי אלפים - איזה אלף אלפי אלפים מה מדובר, מי בכלל יודע מה הוא אומר פה... פעם הייתי בבית החולים תל השומר וראיתי רשימה של כל מיני מחלות מוזרות, כל מיני שמות שמי בכלל שמע עליהם, והיו שם עשרות או מאות סוגי מחלות מסוגים שונים 'על אחת מאלף אלפי אלפים...'. אדם בריא לא יודע על מה יש לו להודות, כמה תודה רבה הוא צריך לומר, כמה חסד הקב"ה עושה עם כל אחד ואחד בכל רגע, בעצם זה שהוא מצליח לזוז וללכת, ושהוא לא חולה ב... וב... - לא חושבים על זה, כשבן אדם נחלה אז הוא נזכר.

האויב הגדול לאש של הקדושה

בשבוע שעבר פרשות אחרי מות וקדושים היו מחוברים, בשבוע הבא פרשות בהר ובחוקותי יהיו מחוברים, השבוע פרשת אמור באה לבד, אינה מחוברת לשום פרשה - בעזרת הי אנחנו נחבר את השיחה של השבוע הקודם עם שיחת השבוע וכך נחבר את פרשת אמור יחד עם אחי"מ וקדושים. (כמובן רק לצורך הלימוד מהם).

בשבוע שעבר הבאנו את דברי רש"י עה"פ 'ואל יבא בכל עת אל הקודש' שהקב"ה אומר 'לפי שגילוי שכינתי שם תמיד יזהר שלא ירגיל לבא שם וכו'', הזכרנו מה שהיה אומר המשגיח ר' מאיר חדש זצ"ל שההתמדה של גילוי השכינה שם היא הסיבה לאזהרה שמתוך כך יבא לידי הרגל, וזה המאבד הגדול לכל רגש שבקדושה.

בס"ד מצאתי דברים נפלאים לאור מה שדיברנו בדברי הגאון ר' חיים שמואלביץ זצ"ל, (מתוך שיחה שמסר באסרו חג בשנת תשל"א בפרשה זו), וכה הם דבריו - 'ההרגל הוא האויב הגדול של כל רגש קדושה וההתרומומות, ובשעה שניצב האדם אל מול הנעלה והנשגב ובלבו מתנוצצים זיקים של אש קודש, מתגנב אליו ההרגל ומכבה את גחלי האש בזו אחר זו עד כי תדעך האש כליל'.

ולכן, מסביר ר' חיים (כמו שהבאנו בשבוע שעבר בשם הגר"מ חדש) שהיות וגלוי שכינתי שם תמיד הוא עלול להתרגל ויכבה בו האש של הקדושה הנוראה כשהוא נכנס אל הקודש פנימה לפני ולפנים.

ההרגל מאבד את הצמאון

וממשיך הגר"ח ומביא את דברי היעב"ץ על המשנה באבות (א, ד) והוי שותה בצמא את דבריהם - כותב היעב"ץ כי בטבע האדם לקוץ בדברים בהתמדתם, ויבואו (עיי כד) לבוז במלמד התורה בעצמו 'המלמד תורה לעמו ישראל', מרוב שהתורה נמצאת בידיים שלנו וכל אחד כשלבנו חפץ בזמן ובמקום שרוצים, מה שרוצים יכולים ללמוד, זה יכול לגרום לזלזול, לכן אמר התנא - הוי שותה בצמא - שאל יאמר אדם כבר שמעתי דבר זה פעמים רבות, אלא הוי שותה בצמא את דבריהם כאילו לא שמעתם מעולם.

(וידוע משאחז"ל שהתורה נמשלה למים. ובמשנה בסוף פ"ו דברכות כתוב שהשותה מים לצמא מברך, וכך גם נפסק להלכה שאם אדם לא צמא אינו מברך, מים מברכים רק אם צמאים וכך גם בתורה אם אין צמאון חסר בקבלת התורה.

וכך שמעתי מרבינו רה"י הגר"ד דיסקין שליט"א שהגמ' אומרת (נדריים פא, א) על מה אבדה הארץ דבר זה נשאל לחכמים ולא קיבלו תשובה, עד שאמר הקב"ה על עוזבם את תורתו, שלא ברכו בתורה תחילה, הסביר הגר"ד שלא ברכו כי אם אדם לא צמא אינו מברך, התורה לא היתה אצלם לצמא וממילא הם לא יכלו לברך וזה היתה התביעה עליהם.)

הסכנה הגדולה לולי ההרגל הטוב

היציאה מהשיגרה אומר הגר"ח יש בה לפעמים גם תועלת הנה הזמן הופך את עצמו לשיגרה, מגיע בין הזמנים ואז מתחילים להתגעגע לשיבה, מתחילים לחשוב כמה היה טוב בישיבה, כמה שהישיבה זה היה אור, וכמה שהבין הזמנים הוא 'כי נפלתי...' (ועל אחת כמה וכמה בתקופה זו...)

אך מאידך הסכנה שבכך עצומה, הלא ר' אלעזר בן ערך שלדעת אבא שאול הוא התלמיד הגדול שבתלמידי ר' יוחנן, שאם היו כולם על כף אחת ור' אלעזר בן ערך בכף השניה היה מכריע את כולם, ור' אלעזר בן ערך היה כימעין המתגבר - כמו מעין שהמים נובעים בו כל הזמן מעצמו כך ר' אלעזר בן ערך ליבו היה נובע דברי תורה (ראשונים).

ועל ר' אלעזר בן ערך הגמ' במסכת שבת (קמז, ב) מספרת שר' אלעזר איקלע לפרוגיאתא ולדיומסת (שבמקומות אלו היה היין משובח והמים משובחים ובני אותם מקומות לא היו בני תורה שהיו בעלי הנאה והיו עסוקים בכך ולא היו עוסקים בתורה ויצאו לתרבות רעה - רש"י) ור' אלעזר נמשך אחריהם ונעקר תלמודו, וכשחזר, בא לקרוא בספר ובמקום לקרוא החודש הזה לכם, קרא החרש הזה לכם, ובמהרש"א כותב 'ונפל טעות זה בפיו לפי ענינו שנעשה לבו אבן וחרש מלהבין אחרי אשר היה לבו כמעין המתגבר בחבורו לחכמים' - רק הוא עזב את החכמים, הוא הפסיק את החיבור שלו והלב שלו הפך לאבן, כעת הוא כבר לא יכול להבין כלום.

ההפסק יש בו מזיק נורא שיכול לאבד את כל המעין המתגבר, את כל הלב המבין, ולא מדובר באחד שהפסיק ללמוד, ר' אלעזר בן ערך בשה"כ עזב את החכמים, הוא הפסיק את החיבור לחכמים ע"מ לחזור, הוא נמצא קצת בעוה"ז, והנה כזה מהפך עצום 'פסוק בתורה הוא לא ידע לקרוא'.

זוהי סכנה עצומה כשאדם מאבד את הקשר שלו עם החכמים, אדם כזה נופל ויכול לאבד את כל המעלה הגדולה שהיתה לו.

ר' חנניה בן חכנאי חשש מזה, בגמ' בכתובות (סב, ב) הגמ' מספרת שר' חנניה בסוף ימי חופתו של רבי שמעון בר יוחאי בא ללכת לבי רב - הוא רצה לחזור לשיבה, א"ל רשב"י איעכב לי עד דאתי בהדך, תחכה לי שאני יחזור איתך לשיבה בסוף ימי החופה, לא איעכב ליה - ר' חנניה לא הסכים להמתין לרשב"י, והמהר"ם שייף מסביר מה הגמרא באה לספר בזה, ואומר שזה גופא הגמ' באה לומר, יש פה חברותא כ"כ גדול 'רשב"י ולא מדובר בהרבה זמן, ובכל זאת ר' חנניה חשש להשאר עוד רגע מחוץ לשיבה, הסכנה להמתין אפילו זמן מועט בלי להיות בישיבה, כדאי לוותר על חברותא כ"כ גדול ולא להפסיד זמן קצר של עליה בישיבה.

והבעיה הגדולה היא שההרגל קונה קנין של טבע בעצמו ומאבד לנו את הרגשות, ולא מרגישים את הירידה והנפילה ואח"כ הדרך חזור הרבה יותר קשה.

מזה צריך לרעוד, לא נמצאים בישיבה, חסר בחיבור, חסר בחיבור לחכמים, זו סכנה גדולה. (ע"כ מתוכ"ד הגר"ח שמואלביץ זצ"ל)

אצלנו המידות הם רק הצלחת

ומה באמת קרה אצל ר' אלעזר בן ערך, הרי גם אצלנו קורה ויש ניתוק מסוים ובכל זאת זה לא מגיע עד כדי כך

שמהחודש הזה לכם נהפוך להחרש היה לכם, איך יתכן שנפלה כזו טעות אצל ר' אלעזר בן ערך. שמעתי ממורנו הגאון ר' ברוך דב דיסקין שליט"א בשם הראש ישיבה הגדול הגר"ד פוברסקי זצ"ל שאמר אצל התנאים המידות היה חלק מעצמיותם, נפילה במידות היא ירידה בעצם, אצלנו זה חיצוני... אם אחד מהמרכיבים אינו כשורה שום דבר אינו שוה, אמר הגר"ד משל למה הדבר דומה, מניחים לאדם סלט מיוחד אלא שהצלחת בה מונח הסלט שבורה - זה לא כ"כ נורא... זה לא מפריע בשה"כ הסלט נשאר טעים, אך אם הבעיה היא באחד המרכיבים שבסלט - מספיק שאחד מהמרכיבים מקולקל בכדי שכל האוכל לא יהיה ניתן לאכילה..

(אגב, הגר"א לופיאן זצ"ל היה אומר בשם השערי קדושה לר' חיים ויטל זיע"א הרי 'מידות' זה דבר כ"כ גדול והתורה לא מביאה ע"כ שום ציווי, היתכן?! הרי התורה מדברת אל האדם, ומהו האדם השבעים שמונים ק"ג של גוף, הרי זה הנפש ומדותיו אליו אני מדברת.

אחד שהוא כבר לא בדרגה שלו הוא כלום

לנו ישנה הרגשה קטנה להבין מה היה אצל ר' אלעזר בן ערך, (כמובן מרן ראש הישיבה אמר לי אין לנו רשות לדבר לא על האבות ולא על גדולי הדורות, ודאי שאין אנו באים להבין מה היה עם ר' אלעזר זה נשגב מבינתנו, אין לנו שייכות בכלל מה זה ר' אלעזר בן ערך, כל דברינו הם רק בכדי לסבר את האוזן וללמוד במה שנוגע אלינו).

ידוע מהכוזרי שישנם כמה מדריגות בבריאה, דומם, צומח, חי, מדבר, וי"א שגם יהודי, בואו ונתבונן, האם כשאדם נופל ממדרגתו הוא יורד דרגה או שהוא נופל לגמרי? ומביאים ראיה בעל חי כשהוא מפסיק חיותו פשוט ודאי שהוא לא הופך לצומח ואף לא לדומם, כשבהמה מאבדת את החיות שלה היא 'כלום', וכך הוא גם בשאר הדרגות.

וגם הדרגה הנוספת של יהודי לא יורדת בדרגה אחת - יהודי חי עם תורה, הוחי בהם של יהודי זה עם ה'יך גמרא' יהודי חי כמו שיהודי צריך לחיות, ולא, הוא מפסיד את הכל. הוא 'כלום'.

מכאן נגיע לבי חקירות נוספות, בתוך היהודי ישנם עוד ב' דרגות, יש ת"ח, ויש אדם גדול, וגם כאן השאלה קימת התלמיד חכם כשהוא לא מתנהג כמו תלמיד חכם, האם יורד לדרגות יהודי או פחות מכך? לנו יש ע"ז את דברי הגמ', הגמ' אומרת ת"ח שאין בו דעת נבילה יפה הימנו... תלמיד חכם שאין בו מידות, הנבילה הסרוחה הרבה יותר טובה ממנו, הוא מאבד את כל התלמיד חכם שבו.

מרן הרב שך זצ"ל אמר פעם לר' שלמה לורנץ (כך הוא מספר בספר שלו) - שגדול בתורה מוכרח להיות בעל מידות, וכששאלו ר' שלמה מה זה נוגע אחד לשני הרי יש בו כשרון ויש לו שקידה והתמדה, אז גם אם אין בו מידות טובות, מידות זה דבר גדול אבל מה זה נוגע לאדם גדול בתורה שבו? - ענה לו הרב שך זצ"ל אני כעת חלש ולא זוכר מה המקור של זה אבל אתה יכול לסמוך עלי שיש לזה מקור בחז"ל, ואדרבא אמר לו הרב שך, תמצא לי אדם גדול שאין בו מידות טובות, תחפש בכל הדורות גדול אחד שהוא לא בעל מידות... וכשהוא התחיל לחשוב ולחפש א"ל מרן הרב שך חבל לך על הזמן - לא תמצא! אין כזה דבר, אחד שהוא לא בעל מידות הוא לא גדול בתורה.

(ואולי נוכל להבין מתוך כך מה שהיה בתלמידי רבי עקיבא שהיתה עיניהם צרה אחד בחבירו, ולא כיבדו אחד את השני ואכמ"ל).

חסרון באדם גדול זה מציאות אחרת

והחקירה השניה היא - בדרגה השניה ביהודי 'אדם גדול', היתכן אדם גדול שיש חסרון בגדול שבו, האם אדם גדול שיש חסרון בגדול שבו יורד דרגה או שזוהי מציאות אחרת לגמרי?

לכאורה גם לזה ישנה גמרא מפורשת הגמ' בבא מציעא (פד), מספרת נח נפשיה דריש לקיש והוה קא מצטער ר' יוחנן בתריה טובא, אמרו רבנן מי ילך להשיב את דעתו, שלחו את ר' אלעזר בן פדת, הלך ר' אלעזר בן פדת ועל כל מימרה שאמר ר' יוחנן אמר ר' אלעזר תניא דמסיע לך, אמר, לית את כבר לקישא, ריש לקיש היה מקשה עלי כשהייתי אומר דבר עשרים וארבע קושיות והייתי מחזיר לו עשרים וארבעה תרוצים וממילא רווחא שמעתתא ואתה אומר לי תניא דמסיע לי, וכי אני לא יודע שאני אומר טוב. והיה ר' יוחנן הולך בחוצות וקורע בגדיו וזועק 'היכא את בר לקישא' 'היכא את בר לקישא', והוה קא צווח עד דשף דעתיה, (נתעקרה ממנו דעתו ונשתטה - רש"י) בעו רבנן רחמיה עלי ונח נפשיה.

כולם שואלים למה אתם מתפללים עליו שימות, תתפללו עליו שיחזור לעצמו וירגיש טוב, אך פשוט, הרי שוב פעם ימות כיון אין לו את ריש לקיש... וכשלמדנו את הגמרא הזו בדף היומי שאל א' המשתתפים יהודי בעל בית, שאל בכאב, אני לא מבין הרי כמו ר' יוחנן היו עוד הרבה תנאים, לאף אחד מהם לא היה חסר את ריש לקיש עד כדי כך, ריש לקיש מת הם הסתדרו גם בלי הקושיות שלו, זה חסר להם אבל הם מסתדרים, אז ר' יוחנן היום לא יוסיף עשרים וארבע תרוצים בסוגיה כי אין לו את הקושיות של ריש לקיש, נו, בסדר אז הוא היום קצת פחות גדול ממה שהיה קודם, אבל למה להתפלל עליו שימות, שיתפללו עליו שירגיש כמו שכולם הרגישו...?

ולדברינו, אדם גדול שמגיע לקצת פחות בשבילו זה כבר לא קצת פחות - הרסת לו הכל! בזה אין פחות.

וממילא נבין (לסבר את האוזן) הדיומסת ופרוגיתא הורידו את האדם גדול, את המעין המתגבר של ר' אלעזר בן ערך, האדם גדול היום במציאות אחרת, זה לא דרגה פחות, זה לא שהיה פעם גדול והיום פחות פשוט ממעין המתגבר מליבו הוא כבר לא יכול להבין החודש הזה לכם - החרש היה לבס, האדם גדול כבר במציאות אחרת לגמרי.

כשיש חסרון בגדול זה לא אדם גדול

ולסבר את האוזן הנה הגמ' במכות אומרת (כב, ב) כמה טפשא שאר אינשי דקימי מקמי ספר תורה ולא קימי מקמי גברא רבה. וכותב ר' סעדיה גאון שגברא רבה זה ספר תורה.

ומזה הוציאו בוואלז'ין, כאשר הנצי"ב זצ"ל נפל יחד עם ספר תורה ובאו להרים את הספר תורה קודם, אמר ר' איצילה שצריך קודם להרים את הנצי"ב ורק אחרי"ז את הס"ת כי הת"ח יותר מס"ת. (עי' בספר לתינתך עליון פרשת קדושים עמ' רפ שהביא את הסיפור בשם בעל העדות).

(במוסגר, סיפר לי מורינו הגרבי"ד שבהיותו ילד בתשב"ר התפרץ ויכוח, כיון שתלמיד חכם הוא ממש כמו ספר תורה, אי"כ מדוע כשספר תורה נופל צריך לצום, וכשתלמיד חכם נופל לא שמענו שצריך לצום... התוכחו ולא הגיעו למסקנא, הגיעו למרן שר התורה הגאון ר' חיים קניבסקי שליט"א והציבו בפניו את השאלה, אמה להם הגר"ח, פשוט, מה השאלה בכלל, ספר תורה המקום שלו בדרך כלל בארון,

כשהס"ת נופל הוא פשוט לא נמצא במקום שלו צריך לצום... תלמיד חכם הולך כל הזמן על הריצפה, הריצפה זה המקום שלו 'והארץ נתן לבני אדם' אז כשהוא נופל הוא עדיין במקום שלו... ואמנם ראשו מגיע השמימה אך הוא סולם מוצב ארצה.

אכן עיין בספר הנ"ל שם שמביא שמסופר על הגאון ר' מרדכי בנעט זצ"ל בעת שביקר בפרשבורג עירו של ה'חתם סופר' זצ"ל, ונכנס לביהכ"נ בא' הלילות, ובעת לימודו נרדם מרוב עייפות, ובמהלך השינה התגלגל ושכב על הארץ, ולמחרת כשנכנסו המתפללים מצאוהו שוכב על הארץ, ומיד גזר ה'חתם סופר' זצ"ל על הציבור לצום תענית ציבור כדין נפילת ס"ת.

(והנה הוא לא הביא שם מקור לזה, וגם יתכן שהחתי"ס עשה לרומם קרן גדולי התורה, אכן - עוד הרגש קטן - מו"ר הגרי"ה זקס זצ"ל אמר לנו בשם מרן ה'ברכת שמואל' הגדרה על 'הסטנדר' שהוא "ארון הקודש של התורה שבע"פ", האדם גדול נמצא עם הגמ' והסטנדר זה הארון הקודש שלו, אם היה נופל עם הסטנדר אולי היה מקום לדון, אבל שהוא נפל לבד בלי הסטנדר, הוא נפל מהארון הקודש שלו).

והלכה היא שכאשר בספר תורה נמצא אות אחת פסולה (חוץ משיטת הרמב"ם) אסור לקרוא בספר תורה הזה, לא קוראים בזה כי זה ספר פסול, בספר תורה הגדול של ר' אלעזר בן ערך נחסר אות אחת, זה כבר מציאות אחרת, ספר תורה כזה (לסבר את האוזן) הוא פסול!

אתו אינהו ואמרו אנשי כנסת הגדולה - למה נקראו כנסת הגדולה הגמ' אומרת (יומא סט, ב) שהיו אומרים 'הגדול הגיבור והנורא' איה גבורותיו? איה נוראותיו? הנה באו רשעים והחריבו את היכלו?! - הפסיקו לומר הגבור והנורא עד שבאו ואמרו אנשי כנסת הגדולה - אדרבה זו היא גבורתו שכובש את יצרו שנותן ארך אפים לרשעים, ואלו הן נוראותיו שאלמלא מוראו של הקדוש ברוך הוא, היאך אומה אחת יכולה להתקיים בין האומות, לכך נקראו אנשי כנסת הגדולה.

שואל השפת אמת, הבעיה היתה איה גבורותיו ואיה נוראותיו, הם לא שאלו על הגדלות של הקב"ה, אכן אנשי כנסת הגדולה החזירו עטרה ליושנה והחזירו את השבח של הגבור והנורא, אז למה לא נקראו ע"ש מעשיהם אנשי כנסת הגיבורה, הנוראה, בגדולה בכלל לא היו קושיות? - אלא אמר השפת אמת - גדול שחסר בו במידה אחת הוא כבר לא 'גדול'. הגיבור והנורא הם מידות פרטיות, הם באו לחסר בגדול ע"י הגבורה והנורא, את הגדלות של הקב"ה החזירו אנשי כנסת הגדולה, 'הגדולה'.

להישאר עם התואר של בן ישיבה

כעת נבין, כל בן תורה, וכל בן ישיבה זה הדרגה שלו, המהות של בן תורה זה דרגה, ברגע שהוא עוזב את הישיבה - הוא כבר לא באותו דרגה, האדם גדול של הבן ישיבה שבו זה כבר מציאות אחרת וזוהי סכנה עצומה, וכמו שאמר הגר"ח שמואלביץ שיוורדים ולא מרגישים עד שכבר אין את הדרך חזור. חלילה.

וזה מה שמדברים כל הזמן, לא לאבד את הקשר עם הישיבה, להרגיש שנמצאים בישיבה, לא להפסיד את התואר 'בן ישיבה', להמשיך לשמוע שיעורים, להמשיך ללמוד עם החברות, ולהקפיד עד כמה שאפשר על הסדרים כמו שיש בישיבה.

יאמר לשבח, מרנן ורבנן הורונו להיות בקשר עם כל בני הישיבה וזה התחלק בין כל הצוות, וברוך ה' מאוד קשה לתפוס את הבחורים, רובם תפוסים, לומדים עם חברות דרך הטלפון, אבל גם כשמצליחים סוף סוף לתפוס טלפון פנוי אומרים שהבחור לומד והוא לא אוהב שמפריעים לו באמצע הלימוד, הרבה מקרים כעין זה קרו לי ימרנין כל לב, נכון בסוף צריך לחפש את הבחור אבל כל מאמץ שוה, כמה זה מהנה לשמוע 'הוא עדיין בישיבה' - לא מפסיקים באמצע...

אכן הישיבה כיום היא בבית והבית הוא הישיבה, וההרגשה היא שנשארנו בישיבה, אבל זה ישיבה של יחיד, זה בית ה' אבל של יחיד, אסור לאבד את הקשר עם הישיבה של רבים, ישיבה של כל הציבור זה כבר מעלה אחרת, אסור לשכוח את הבית חיינו, אסור להפסיק את הקשר לרבותינו שליט"א שמהם אנו יונקים.

וזה מה שאומר הגר"ח שמואלביץ שהצמאון, התשוקה לדבריהם, ההשתוקקות לבית חיינו, לבית המדרש של כולנו, זה מה שבונה - הוי שותה בצמא את דבריהם 'הצימאון בונה'.

שותה בצמא - כעבד ישאף צל

ובזה אנו רוצים לקשר בין הפרשיות, בעיקרון זה שייך לפרשה הקודמת (אח"מ) ובצורה פשוטה נקשר זאת גם לפרשתנו (אמור), בפרשת השבוע יש לנו את ספירת העומר וספרתם לכם, וידועים הם דברי החינוך במצוה ש"ו וז"ל נצטוונו למנות ממחרת יו"ט של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ישאף צל וימנה תמיד מתי יבא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא.

כל המציאות של ספירת העומר היא בכדי להראות השתוקקות, להראות צמאון, מתי, מתי כבר יגיע העת. נתאר לעצמנו איך נראה עבד במצרים, הנשים עובדות בעבודת האנשים ולהפך, עבודת פרך, כל ההשפלות שהיה בבית עבדים, והנה יוצאים לחרות, וזה העבד שואף אל הצל, צל זה מה שהוא צריך, אל המנוחה ואל הנחלה, קצת אויר לנשימה חסר לו, זה רק בקבלת תורה...

ומוסיף החינוך, שאנו מונין כך וכך ימים עברו מן המנין ואין אנו מונין כך וכך יש לנו לשבועות וכו', לכאורה היה צריך להיות להפך לספור כמה ימים נשאר ולא כמה ימים כבר עברנו, כי זה מראה בנו הרצון החזק להגיע אל הזמן, (אם נספור את הימים הנותרים זה יקשה עלינו, מה עוד כ"כ הרבה זמן, אנו נותנים לעצמנו את ההרגשה הנה עוד יום ועוד יום נוסף עבר וכך אנו מתקרבים יותר ויותר).

הגאון ר' יהודה שינקר היה מספר על סבא שלו, (שהיה חתן הגר"ח זוננפלד), הוא היה ת"ח ובעל מוסר גדול, וכשרי

יודל היה צעיר היה הסבא שואל אותו יודל וייפל איז דער זייגער? - מה השעה? שתיים ורבע, והסבא היה מתאונן אוי ויי, כבר רבע שעה עברה מה עשיתי בה... ואחרי כמה דקות שוב יודל מה השעה? ור' יודל עונה שתיים וחצי, אוי ויי, כבר חצי שעה עברה מה עשיתי בזמן הזה, וכך כמה פעמים שתיים וארבעים שתיים וחמישים... אוי ויי מה עשיתי בזמן הזה... ר' יודל היה פיקח, בפעם אחרת כששאל אותו הסבא מה השעה ענה עוד שלשת רבעי שעה שלש, אז אמר הסבא, הא, ב"ה אפשר להספיק עוד משהו... וכך בשתיים וחצי - עוד חצי שעה שלש, הא ב"ה נשאר עוד זמן, זהו החשבון של החינוך, כעבד ישאף צל...

מדברים עם בן אדם ואומרים לו שיש לו עוד הרבה זמן הוא כבר לא יכול לשאת את זה, את ההרגשה שהוא מתקרב יותר יש לו כשהוא יודע כמה הוא כבר עבר...

והציפיה הזו אינה ככל ציפיה, היה אומר הגר"י בן שלום זצ"ל ר"י פוניבוז' לצעירים, אדם מחכה לאוטובוס או לרכבת עשר דקות, עשרים דקות, חצי שעה, הוא מרגיש מבוזבז, מה עשיתי בכל הזמן הזה, לא עשיתי כלום, התבטלתי... הלואי והאוטובוס היה מגיע מיד, אבל בתורה אינו כן, בתורה הציפיה בכליון עינים, הלחכות ולהמתין זה מה שפותח את שערי הלב, זה מה שנותן לזכות אח"כ למתן תורה האמיתי, וזהו הצימאון עליו דיבר היעב"ץ, הוי שותה בצמא את דבריהם.

להשאר דבוקים בישיבה - בית חיינו

בני תורה יקרים, נסיים בדברי המדרש בשיר השירים (ילקו"ש פרק ו רמז תתקצב) איתא, דבר אחר האגוז כל זמן שעצו דבוק לפריו הוא משומר, פרש ממנו משליכין אותו לאשפה, כך ישראל, כל זמן שדבוקים לחכמים ושומעים דבריהם הם זוכים לקנות שני עולמים, פרשו מהם אבדו מן העולם.

ההרגשה הזו שכל הזמן מחוברים לראשי הישיבה, שומעים שיעורים, שיחות ועדים, החיבור לרבותינו המשיבים שנושאים ונותנים בלי הפסק בכל שעה ובכל שאלה, ובאמת רב שכרם על שכך הם נותנים לנו להרגיש כל הזמן בישיבה, וזוהי התשוקה לחכמים ולדבריהם שאסור לנו לעזוב אף לרגע את הקשר הזה ואת המעלה של בן ישיבה.

הגר"ח ברלין זצ"ל פירש את הפסוק בשה"ש (א, טו) הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים עפ"י הגמ' בב"ב (נד, א) שיונה אינה מדדה למקום שאין לה קשר עין עם הקן שלה, ברגע והקן לא בטווח ראייה שלה היא מפסיקה לנדוד, עיניך כיונים לראות את בית חיינו הישיבה הקדושה, ולקול היונה הזאת אנו אומרים יונתי בחגוי הסלע השמיעני את קולך כי קולך ערב, שה' יזכה אותנו ובהקדם נוכל לחזור לבית חיינו ונוכל לראות פנים בפנים ולשמוח יחד בשמחת התורה, ולראות עולמינו בחיינו - העוה"ז האמיתי עם כל הגישמעק, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה.

לעי"נ
הרב אפרים חיים בן צבי אריה
נלבי"ע י' אייר
תנצב"ה

לעי"נ
הגאון רבי דוד בן ר' שמעון הקשר זצ"ל
מראשי ישיבת קול תורה
נלבי"ע ט"ז אייר תשנ"ז
תנצב"ה

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com